
**ODDZIAŁ MAŁOPOLSKI POLSKIEGO
TOWARZYSTWA SCHRONISK MŁODZIEŻOWYCH
W KRAKOWIE**

oraz

SKKT PTSM „GPS AZYMUT”

działające przy Szkole Podstawowej nr 33 W KRAKOWIE

zaprasza na

**XII Wojewódzki Rajd im. Jana Grondkowskiego: „Święto Niepodległości”
Wojnicz 8 – 10 listopada 2019**

CELE RAJDU: - Rozwijanie poczucia dumy z historii i tradycji Polski; oddanie czci Przodkom, którzy walczyli o Polskę i dla niej pracowali; czynne krajoznawstwo i kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach nietypowych. Integracja zespołów rajdowych.

KOSZT: Udział w rajdzie z dwoma noclegami wynosi 100 zł. (w cenie m.in.: 2 noclegi, obiad w sobotę, pamiątkowe przypinki, puchary i nagrody dla najlepszych drużyn, dyplom dla każdej drużyny+ **bezcenna opieka nauczycieli**).

UCZESTNICZY: buty do zmiany (zapasowe + do chodzenia po schronisku), odpowiedni do pory roku strój turystyczny – w tym czapki, coś przeciwdeszczowego; legitymacje – szkolną i PTSM (będą punkty za ważną legitymację PTSM!);

KAŻDA REPREZENTACJA powinna być wyposażona w: termos, busołą, latarkę (przynajmniej jedna na 3 osoby), przybory do pisania, apteczkę oraz 1 znicz oraz polską flagę (na drzewcu lub listewce). Zalecane jest aby reprezentacja posiadała mapę turystyczną właściwą dla okolic Wojnicza.

Podczas zgłaszania grupy (w piątek lub w sobotę) Opiekunowie proszeni są o wpłaty i o listy uczestników (w postaci zgodnej z RODO wraz z numerem legitymacji PTSM). Prosimy również o zapewnienie pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych uczestników w/w wydarzenia do publikowania wizerunku ich dzieci/podopiecznych na niekomercyjne potrzeby Oddziału Małopolskiego PTSM (w tym m.in. facebook).

W PROGRAMIE m. in.:

- wycieczka po okolicy Wojnicza, Panieńska Góra.
- konkurs na żywy obraz związany z historią Polski..
- konkurs na wykonanie pieśni lub wiersza patriotycznego,
- konkurs historyczno- krajoznawczy,
- konkurs plastyczny „Tobie Polsko”.

Ponadto każda reprezentacja powinna przećwiczyć śpiewanie Hymnu Narodowego (4 zwrotki) i nauczyć się słów pieśni „Rota”(tekst zamieszczono w materiałach).

Do zobaczenia w Wojniczu!

Komandor Rajdu
Tadeusz Stachel

Zgłoszenia na rajd przyjmuje:

Biuro Oddziału Małopolskiego PTSM tel. 12 632 06 58 oraz Komandor Rajdu tel. 608 788 004

Rota

*Nie rzucim ziemi, skąd nasz ród,
Nie damy pogrześć mowy!
Polski my naród, polski lud,
Królewski szczep Piastowy,
Nie damy, by nas gnębił wróg...
- Tak nam dopomóż Bóg! }bis*

*Do krwi ostatniej kropli z żył
Bronić będziemy Ducha,
Aż się rozpadnie w proch i pył
Krzyżacka zawierucha.
Twierdzą nam będzie każdy próg...
- Tak nam dopomóż Bóg! }bis*

*Nie będzie Niemiec pluł nam w twarz
Ni dzieci nam germanił.
Orężny wstanie hufiec nasz,
Duch będzie nam hetmanił,
Pójdziem, gdy zabrzmie złoty róg...
- Tak nam dopomóż Bóg! }bis*

*Nie damy miana Polski zgnieść
Nie pójdziem żywo w trumnę.
Na Polski imię, na Jej cześć
Podnosim czoła dumne,
Odzyska ziemię dziadów wnuk...
- Tak nam dopomóż Bóg! }bis*

KONKURS HISTORYCZNO – KRAJOZNAWCZY - MATERIAŁY POMOCNICZE

WYBRANE PRZYKŁADY Z WALKI POLAKÓW O URZYMANIE I ODZYSKANIE NIEPODLEGŁOŚCI

Znajomość geografii okolic Wojnicza.

POWSTANIE KOŚCIUSZKOWSKIE (1794); po II rozbiórce Polski powstało przekonanie o konieczności czynnego oporu. 24 marca Tadeusz Kościuszko – bohater wojny o niepodległość USA – wkroczył do Krakowa i ogłosił akt powstania. W zwycięskiej bitwie stoczonej pod Raclawicami miał miejsce brawurowy atak kosynierów na pozycje artylerii rosyjskiej. Po skutecznej początkowo obronie Warszawy powstanie upadło w listopadzie 1794 r.

POWSTANIE LISTOPADOWE rozpoczęło się wieczorem 29 listopada 1830 r. od ataku sprysiężonych na Belweder. Zwycięskie bitwy z wojskami rosyjskimi stoczone zostały pod Stoczkiem i pod Olszynką Grochowską; później nastąpiły klęski. Powstanie upadło jesienią 1831 r.

POWSTANIE STYCZNIOWE rozpoczęło się w 1863 r.; rozwinęła się walka partyzancka. Dyktatorem powstania został Romuald Traugutt. Centralny Komitet Narodowy, pełniący funkcję rządu powstańczego powołał do życia **Sztyletników**- zbrojną organizację o charakterze dywersyjnym, której zadaniem miała być ochrona władz Powstańczych, utrzymanie porządku i dyscypliny w społeczeństwie a także dokonywanie zamachów na carski aparat urzędniczy, policyjny i wojskowy oraz zdrajców i szpiegów. Wobec przygniatającej przewagi Rosjan powstanie upadło jesienią 1864 r.

POWSTANIE WIELKOPOLSKIE- Powstanie wielkopolskie – powstanie polskich mieszkańców Prowincji Poznańskiej przeciwko Rzeszy Niemieckiej wkrótce po zakończeniu I wojny światowej. Powstanie Wielkopolskie wybuchło 27 grudnia 1918 w Poznaniu, w czasie wizyty powracającego do Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Jana Paderewskiego, który w drodze do Warszawy przybył 26 grudnia do Poznania. Polacy domagali się powrotu ziem zaboru pruskiego do Polski, która w tym czasie umacniała swą niepodległość. Było to jedno z czterech zwycięskich powstań w dziejach Polski¹

I POWSTANIE ŚLĄSKIE W 1919 r. – wystąpienie zbrojne zorganizowane przez Polską Organizację Wojskową Górnego Śląska mające na celu przyłączenie Górnego Śląska do Polski. Rozpoczęło się w nocy z 16 na 17 sierpnia, i trwało do 24 sierpnia 1919. Powstańcami niezadowolonymi z terroru i represji niemieckich, dowodził Alfons Zgrzebniok.

II POWSTANIE ŚLĄSKIE 1920 r. - wystąpienie zbrojne trwające od 19/20 sierpnia do 25 sierpnia 1920, mające na celu usunięcie z obszaru plebiscytowego niemieckich organów bezpieczeństwa oraz utworzenie mieszanej policji polsko-niemieckiej opartej na zasadzie parytetu. II powstanie śląskie to jedna z czterech zakończonych sukcesem polskich insurekcji.

III POWSTANIE ŚLĄSKIE 1921 r. - wystąpienie zbrojne od 2/3 maja do 5 lipca 1921 mające na celu przyłączenie Górnego Śląska do Polski. Powstanie wybuchło, gdy Komisja Międzysojusznicza przedstawiła projekt przyznania Niemcom prawie trzech czwartych obszaru plebiscytowego. Jednocześnie z rozpoczęciem działań w nocy z 2 na 3 maja specjalny oddział powstańczy pod dowództwem por. Tadeusz Puszczyńskiego- Wawelberga (grupa Wawelberg) w ramach akcji "Mosty" wysadził w powietrze mosty kolejowe na Odrze. W ten sposób przerwano połączenia kolejowe z resztą Niemiec. W wyniku powstania Międzysojusznicza Komisja Rządząca i Plebiscytowa na Górnym Śląsku podjęła 12 października 1921 decyzję o korzystniejszym dla Polski podziale Górnego Śląska. Ostatecznie Komisja Międzysojusznicza zaleciła korzystne dla Polski rozwiązanie w sprawie Śląska. Dyktatorem Powstania był Wojciech Korfanty.

ODZYSKANIE NIEPODLEGŁOŚCI; początkowo u boku armii zaborców powstawały oddziały polskie – w tym Legiony pod dowództwem Józefa Piłsudskiego. Za próby niezależności żołnierzy Legionów internowano, Piłsudskiego zaś uwięziono. Na skutek walk pomiędzy zaborcami Polacy

zaczęli tworzyć zaczątki odrodzonej Polski – uzyskując równocześnie poparcie innych państw, w tym USA. 10 listopada 1918 r. do Warszawy przybył uwolniony z więzienia Józef Piłsudski, zaś dzień później Rada Regencyjna przekazała mu władzę wojskową. Tego dnia zakończyły się działania zbrojne I wojny światowej. Dzień 11 listopada uznano za Święto Niepodległości.

WALKA O GRANICE NIEPODLEGLEJ POLSKI: walka o Lwów w listopadzie 1918 r. – bohatersko walczyła młodzież tego miasta, tzw. Orleńscy Lwówscy. W roku 1920 miała miejsce zwycięska dla Polski wojna z Armią Czerwoną – wielka bitwa od 12 – 18 sierpnia, tzw. „Cud nad Wisłą”. W grudniu 1918 r. Wybuchło Powstanie Wielkopolskie. W latach 1919, 1920 i 1921 wybuchały Powstania Śląskie. Przyczyniły się one do powiększenia terytorium odrodzonego Państwa Polskiego.

Józef Piłsudski- polski działacz socjalistyczny i niepodległościowy, polityk, Naczelnik Państwa w latach 1918–1922 i naczelny wódz Armii Polskiej od 11 listopada 1918, pierwszy marszałek Polski, dwukrotny premier Polski, współzałożyciel Polskiej Partii Socjalistycznej i szef Wydziału Bojowego PPS. Na czele I Kompani Kadrowej, uformowanej 3 sierpnia na krakowskich Błoniach, wyruszył 6 sierpnia 1914 r. w stronę Miechowa, w Michałowicach obalając rosyjskie słupy graniczne.

Roman Dmowski- polski polityk, publicysta polityczny, współzałożyciel Narodowej Demokracji. Delegat Polski na konferencję paryską w 1919 i sygnatariusz traktatu pokojowego w Wersalu. W trakcie konferencji działalność Dmowskiego, równoległe z działaniami powstańczymi i wojennymi w kraju, odegrała kluczową rolę w kształtowaniu granic Polski.

Ignacy Jan Paderewski- polski pianista, kompozytor, działacz niepodległościowy i polityk. Na jego zlecenie w 1908 rzeźbiarz Antoni Wiwulski wykonał pomnik upamiętniający zwycięstwo wojsk polskich w bitwie pod Grunwaldem. Monument został odsłonięty w 1910 w Krakowie, w obecności ponad 150 tys. osób. Paderewski wygłosił wówczas przemówienie o charakterze niepodległościowym. Wraz z Romanem Dmowskim jako delegat pełnomocny reprezentował Polskę na konferencji pokojowej w Paryżu.

Pieśni Patriotyczne:

„Hej Strzelcy wraz”.

„Marsz Pierwszej Brygady”.

„O mój rozmarynie”.

„Hej chłopcy Bagnet na broń”.

„Wojenko, wojenko”.

„Przybyli ułani pod okienko”.

„Piechota (Maszerują Strzelcy)”.

„Jak to na wojence ładnie”.

„Ułani, ułani”.

„Białe róże”.

„Idą Powstańcy Znów Na Bój”.

„Naprzód do boju Żołnierze”.

Lub inne.